

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 18. maaliskuuta 2019
(OR. en)

7613/19

SOC 225
EMPL 179
ECOFIN 312
EDUC 161

YHTEENVETO ASIAN KÄSITTELYSTÄ

Lähettiläjä:	Neuvoston pääsihteeristö
Päivämäärä:	15. maaliskuuta 2019
Vastaanottaja:	Valtuuskunnat
Ed. asiak. nro:	6635/19 + COR 1
Asia:	Neuvoston päätelmät vuotuisesta kasvuselvityksestä ja yhteisestä työllisyysraportista 2019 (15. maaliskuuta 2019)

Valtuuskunnille toimitetaan liitteessä neuvoston istunnossaan 15. maaliskuuta 2019 hyväksymät päätelmät vuotuisesta kasvuselvityksestä ja yhteisestä työllisyysraportista 2019.

Neuvoston päätelmät vuotuisesta kasvuselvityksestä ja yhteisestä työllisyysraportista 2019

TODETEN SEURAAVAA:

1. Komission vuotuisessa kasvuselvityksessä 2019 asetetaan poliittiset painopisteet kasvua ja työpaikkoja varten EU:ssa ja sen jäsenvaltioissa vuonna 2019: laadukkaat investoinnit, uudistusten kohdistaminen tuottavuuden kasvuun, osallistavuuteen ja instituutioiden laatuun sekä makrotalouden vakauden ja terveen julkistalouden varmistaminen.
2. EU:n n talous jatkaa kasvuaan ja työllisyys on ennätyksellisen korkealla, mutta kaikki kansalaiset ja maat eivät vielä hyödy tästä yhtä paljon. Nykyinen talousilmasto on vasta alkanut kääntää eriarvoisuutta laskusuuntaan. Vaikka EU onkin nykysuuntauksen jatkuessa matkalla kohti Eurooppa 2020 -strategian tavoitteensa eli 75 prosentin työllisyysasteen saavuttamista, tavoitteesta poistaa köyhyys- ja syrjäytymisriski 20 miljoonalta ihmiseltä jäädään edistysaskelista huolimatta vielä kauas.
3. Marraskuussa 2018 EU:n työttömyysaste oli 6,7 prosenttia (ja euroalueen 7,9 prosenttia). Vuoden 2018 kolmannella neljänneksellä EU:ssa oli 239,3 miljoonaa työllistä, mikä on 15 miljoonaa enemmän kuin kriisin huippuaikana kirjattu alin taso. Naiset osallistuvat yhä enemmän työmarkkinoille, ja ikääntyneiden työntekijöiden työllisyys kasvoi eniten edellisvuonna. Joissakin jäsenmaissa etenkin nuorten ja matalan osaamistason työntekijöiden työttömyys ja työelämän ulkopuolelle jääminen on kuitenkin yhä hyvin yleistä.
4. Köyhyys- tai syrjäytymisriskissä olevien osuus väheni huomattavasti vuonna 2017. Tämän riskin piiristä poistui yli viisi miljoonaa enemmän kuin edellisvuonna, joten heidän kokonaismääränsä alittaa nyt vuoden 2008 kriisiä edeltäneen tason. Yleinen suuntaus kätkee kuitenkin sen, että jäsenvaltioiden välillä on jatkuvia eroja; joissakin maissa köyhyys- tai syrjäytymisriskissä olevien osuus on suurempi kuin vuonna 2008. Köyhyyden tai sosiaalisen syrjäytymisen vaarassa ovat edelleenkin erityisesti lapset, vammaiset henkilöt ja muuttajataustaiset henkilöt. Tuloerot, jotka vähenivät hieman ensimmäistä kertaa kriisin alun jälkeen, ovat yhä suuremmat kuin ennen kriisiä.

5. Uudistuksia pannaan täytäntöön epätasaisesti eri puolilla EU:ta, ja edelleen suhteellisen suotuisa talousilmasto tarjoaa mahdollisuuden toteuttaa rakenneuudistuksia talouden sietokyvyn parantamiseksi. Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin täytäntöönpanon unionin ja jäsenvaltioiden tasolla, kunkin toimivallan asianmukaisesti huomioon ottaen, tulisi olla painopiste, jolla edistetään työmarkkinoiden, elinolojen ja elintason ylöspäin tapahtuvaa lähentymistä.
6. Eurooppa 2020 -strategia on toiminut eurooppalaista ohjausjaksoa ja työllisyyden suuntaviivoja koskevaa päätöksentekoa ohjaavana pitkän aikavälin strategisena kehyksenä. Eurooppa 2020 -strategian kattama ajanjakso on päättymässä ja sitä seuraavan kehyksen suunnitteluun on kohdistettava asianmukaista huomiota.

KOROSTAEN SEURAAVAA:

7. Jatkuva talouskasvu on kohentanut työmarkkinatilannetta, ja työpaikkoja luodaan reippaaseen tahtiin. Tehdyt työtunnit lisääntyvät kuitenkin edelleen selvästi hitaammin kuin kokonaistyöllisyys. Vuonna 2017 reaali-palkkojen kasvu jäi useissa jäsenvaltioissa edelleen jälkeen tuottavuuden kehityksestä ja on edelleen hitaampaa kuin voitaisiin odottaa positiivisen työmarkkina- ja talouskehityksen kehityksen perusteella. Reaali-palkat alkoivat nousta vasta vuonna 2018. Työssäkäyvien köyhyys on edelleen jatkuvasti korkealla tasolla, ja työmarkkinoiden segmentoituminen on yhä haaste useissa jäsenvaltioissa. On edelleen tärkeää keskittyä työllisyyden osalta sekä määrään että laatuun erityisesti uusien teknologioiden, globalisaation ja työn uusien muotojen mahdollisia työmarkkinavaikutuksia silmällä pitäen.
8. Uudelleen kouluttautuminen ja osaamisen kehittäminen ovat edelleen keskeisiä toimintapoliittisia painopisteitä, joilla taataan osallistavat työmarkkinat ja valjastetaan nopeiden teknologisten muutosten tarjoamat mahdollisuudet. Matalan osaamistason työntekijät ovat suuremmassa vaarassa menettää työpaikkansa. Poliittikkatoimilla on entistäkin kiireellisemmin pyrittävä parantamaan mahdollisuuksia kehittää niiden henkilöiden taitoja, joilla on rajallinen mahdollisuus tai ovat vailla mahdollisuutta päästä koulutukseen tai joilla on rajalliset valmiudet hakeutua koulutukseen työajan ulkopuolella. Näin varmistetaan, että he voivat hyötyä teknologian muutoksista. Toimintapolitiikoilla olisi edelleen puututtava osaamisen kohtaamattomuuteen, erityisesti aloilla, joihin uudet suuntaukset vaikuttavat kaikista todennäköisimmin. Alhaisen koulutustason edelleen voimakas korrelaatio alhaisen sosioekonomisen aseman ja työmarkkinatulosten kanssa on hyvin huolestuttavaa.

9. Tällä hetkellä aliedustettujen ryhmien työmarkkinapotentiaalia olisi hyödynnettävä täysimääräisesti. Muuttajataustaisten henkilöiden, matalan osaamistason työntekijöiden, nuorten ja vammaisten henkilöiden integroitumista olisi lujitettava. Aktiivisen ikääntymisen strategioilla mahdollistetaan ikääntyneiden työntekijöiden pysyminen pidempään työmarkkinoilla, mikä voi auttaa vastaamaan väestöhaasteisiin. Kohtuuhintaisten ja laadukkaiden lasten- ja pitkäaikaishoitopalvelujen laajempi saatavuus ja riittävät työ- ja yksityiselämän tasapainoa edistävät politiikat takaisivat naisille ja miehille paremmat mahdollisuudet saada työtä ja pysyä työelämässä. Näin myös lasten ja haavoittuvassa asemassa olevien henkilöiden köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen riski pienenesi. Jäsenvaltiot ponnistelevat parantaakseen hoitopalvelujen tarjontaa, mutta huomattavia eroja on edelleen olemassa. Julkisia työvoimapalveluja on uudistettu moneen kertaan, ja uudistukset ovat monessa maassa parantaneet palvelujen tarjoamista. Julkisten työvoimapalvelujen valmiudet vaihtelevat silti edelleen huomattavasti eri maiden välillä ja myös niiden sisällä. On vielä syytä parantaa niiden kattavuutta ja tehokkuutta sekä koordinointia sosiaalipalvelujen kanssa samoin kuin monien aktiivisten työmarkkinapolitiikojen vaikuttavuutta ja kestävyyttä.
10. Suotuisa talousilmasto ja työmarkkinakehitys ovat merkittävästi parantaneet sosiaalista tilannetta. On kuitenkin olemassa merkkejä siitä, ettei kasvu koske kaikkia, koska kotitalouksien tulot kasvavat hitaammin kuin BKT. Köyhyyskuiluna mitattuna köyhyys syvenee useissa jäsenvaltioissa. Joissakin jäsenvaltioissa sosiaalisten tulonsiirtojen mitattu vaikutus köyhyyden vähentämiseen heikkenee edelleen.

11. Sosiaaliset investoinnit ja ennaltaehkäisevät toimintamallit vahvistavat yksilöiden valmiuksia osallistua aktiivisesti yhteiskuntaan ja talouteen ja ovat osallistavan kasvun avaimia.
Erityisesti varhaiskasvatus on tehokas sosiaalinen investointi, jolla voidaan puuttua epätasa-arvoon ja heikoista lähtökohdista tulevien lasten kohtaamiin haasteisiin. Terveen ja aktiivisen väestön kannalta keskeisiä lähtökohtia ovat lisäksi tehokkaammat ennaltaehkäisevät toimet ja niiden parempi saatavuus samoin kuin laadukas parantava terveydenhuolto, joilla edistetään parempaa sosiaalista hyvinvointia ja taloudellista vaurautta. Myös muut palvelut kuten koulutus ja asuminen ovat riittävän tulotuen ja, työkykyisten osalta, työmarkkinoille (uudelleen) pääsemisessä tukemisen ohella olennaisia, jotta varmistetaan kaikille yhtäläiset mahdollisuudet ja lujitetaan sosiaalista yhteenkuuluvuutta. Verosuunnittelua ja etuuksien riittävyttä koskevilla lisätoimilla voidaan vaikuttaa kasvun osallistavuuteen ja lievittää köyhyyttä.
12. Jäsenvaltiot toteuttavat edelleen toimenpiteitä vastatakseen väestörakenteen muutokseen ja elinajanodotteen pitenemiseen. Eurooppalaisten yhteiskuntien ikääntymisen vaikutusten käsittely edellyttää jatkuvia ponnisteluja, jotta varmistetaan sekä eläkejärjestelmien riittävyys ja kestävyys, keskittyminen ja investoinnit laadukkaisiin palveluihin (erityisesti terveydenhuollon ja pitkäaikaishoidon saatavuuden varmistamiseksi) että ennaltaehkäisyä, kuntoutusta ja omatoimista asumista koskevien toimien kehittäminen.
13. Työn uudet muodot ja työelämän muutosten lisääntyminen edellyttävät sosiaalisen suojelun saatavuuden ulottamista kaikkiin työntekijöihin, myös epätyypillisessä työsuhteessa oleviin ja itsenäisiin ammatinharjoittajiin. Samalla on otettava huomioon jäsenvaltioiden sosiaalisen suojelun järjestelmien väliset rakenne-erot. Sosiaalisen suojelun järjestelmät tarvitsevat innovointia ja mukauttamista, jotta ne voivat käsitellä työn uusia muotoja ja tulevia työllisyysaasteita.
14. Hyvin toimiva työmarkkinaosapuolten vuoropuhelu on edelleen keskeinen tekijä eurooppalaisessa sosiaalisessa markkinataloudessa, vaikka siihen osallistumisen aste vaihtelee suuresti jäsenvaltioiden keskuudessa. Työmarkkinaosapuolten osallistuminen uudistusten valmisteluun voi parantaa niiden suunnittelua ja toteutusta, lisätä kansalaisten omistajuuden tunnetta ja mahdollisesti johtaa parempiin sosioekonomisiin tuloksiin. Olisi pyrittävä varmistamaan, että työmarkkinaosapuolilla on riittävät valmiudet osallistua periaatekeskusteluun. Myös kansalaisjärjestöjen saaminen mukaan olisi tärkeää sen varmistamiseksi, että uudistukset suunnitellaan ja toteutetaan tehokkaasti.

15. On pohdittava uutta kattavaa strategiakehystä, joka ohjaa päätöksentekoa Eurooppa 2020 -strategian voimassaolon päätyttyä. Siinä olisi jatkuvan voimakkaasti painotettava sosiaali- ja työllisyysaloja liitettynä toisiin merkittäviin politiikanaloihin. Strategiakehysten tulisi myös olla johdonmukainen Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin ja YK:n kestävän kehityksen tavoitteiden kanssa.
16. Tähän strategiakehykseen tulisi sisällyttää Eurooppa 2020 -strategian tavoitteiden käytöstä ja tämän strategian seurannasta saadut kokemukset. Tulevan strategian täytäntöönpanon tulisi rakentua viime vuosina kehitettyihin ohjausjaksoprosesseihin. Työllisyyskomitean ja sosiaalisen suojelun komitean jo meneillään oleva työskentely Eurooppa 2020 -strategiasta saatujen kokemusten arvioimiseksi on tässä yhteydessä tervetullutta ja toimii tulevien keskustelujen taustana.

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO

KEHOTTAJAA JÄSENVALTIOITA

- ottamaan kansallisissa uudistusohjelmissaan huomioon vuotuisen kasvuselvityksen ja yhteisen työllisyysraportin painopisteet ja panemaan Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin täytäntöön unionissa ja jäsenvaltioissa kunkin oman toimivallan mukaisesti
- panemaan täytäntöön vuoden 2018 maakohtaiset suositukset
- tehostamaan toimiaan Eurooppa 2020 -strategian tavoitteiden saavuttamiseksi
- hyödyntämään sosiaali-indikaattoreiden tulostaulua, työllisyyskehityksen seurantavälinettä ja sosiaalisen suojelun kehityksen seurantavälinettä lähentymistoimiensa ohjaamiseksi
- kehittämään yhteisen näkemyksen Eurooppa 2020 -strategiaa seuraavasta strategiasta ja erityisesti siihen liittyvistä työllisyys- ja sosiaalineläkökohdista

KEHOTTA KKOMISSIOTA

- varmistamaan, että työllisyys- ja sosiaalikysymykset ja niiden vaikutukset otetaan asianmukaisesti huomioon jäsenvaltioiden politiikkojen arvioinnissa
- tarkastelemaan Eurooppa 2020 -strategian tuloksia osviittana mahdollisten tulevien strategiakehysten suunnittelulle

KEHOTTA TYÖLLISYYSKOMITEAA JA SOSIAALISEN SUOJELUN KOMITEAA

- arvioimaan edistymistä kohti Eurooppa 2020 -strategian tavoitteiden saavuttamista sekä Eurooppa 2020 -strategian toteuttamiseen ja seurantaan käytettyjä välineitä, jotta neuvostolle voitaisiin antaa Eurooppa 2020 -strategiaa koskeva loppuraportti ja tulevaa strategiakehystä koskevalle neuvoston kannalle voitaisiin muodostaa perusta
- jatkamaan monenvälistä ja aihekohtaista valvontaa ja vertailua sekä seuraamaan jäsenvaltioiden työllisyys- ja sosiaalista tilannetta sosiaalisten indikaattoreiden tulostaulun, työllisyyskehityksen seurantavälineen ja sosiaalisen suojelun kehityksen seurantavälineen avulla, jotta neuvosto voisi saada näyttöä eurooppalaisen ohjausjakson puitteissa käytäviä keskusteluja varten
- tekemään läheistä yhteistyötä muiden neuvoa-antavien komiteoiden ja osapuolten, erityisesti talous- ja rahoituskomitean, talouspoliittisen komitean, koulutuskomitean, johtavien virkamiesten tasolla kokoontuvan kansanterveystyöryhmän sekä Euroopan laajuisen julkisten työvoimapalvelujen verkoston kanssa varmistaen näin, että taloudelliset, työllisyys- ja sosiaaliset kysymykset otetaan tasapainoisella tavalla huomioon eurooppalaisessa ohjausjaksossa
- jatkamaan tiivistä yhteistyötä Euroopan tason työmarkkinaosapuolten ja kansalaisyhteiskunnan kanssa tuloksellisen sosiaalisen ja kansalaisvuoropuhelun edistämiseksi EU:ssa ja jäsenvaltioissa.